

Provinciale Staten van Zeeland
t.a.v. de voorzitter
Postbus 6001
4330 LA Middelburg

Onderwerp
Voortgang uitvoering Actieprogramma
Binnenvaart Zeeland

Zaaknummer
757256

Behandeld door

Verzonden

Middelburg, 4 november 2025

Geachte voorzitter,

Met het Actieprogramma Binnenvaart Zeeland (2024) wil Provincie Zeeland, samen met partners, de binnenvaart faciliteren en stimuleren. De binnenvaart is cruciaal voor de logistieke verbindingen tussen de havens van Rotterdam, Antwerpen, Vlissingen, Terneuzen en Gent en biedt een duurzaam alternatief voor wegvervoer. Na het beschikbaar stellen door uw Staten van het benodigde budget (Voorjaarsnota 2024) is gestart met de uitvoering van het programma. Zoals ook aangekondigd in het coalitieakkoord 2024-2027.

In de Commissie Economie van 29 november 2024 is toegezegd u in het najaar van 2025 te informeren over de voortgang van de uitvoering van het Actieprogramma Binnenvaart Zeeland. In deze brief lichten we dit toe.

Uitvoering actieprogramma binnenvaart

De uitvoering van het actieprogramma binnenvaart Zeeland vindt plaats via vijf themalijnen:

1. Creëren draagvlak bij Zeeuwse gemeenten voor onderlinge samenwerking

We streven ernaar in samenwerking met de Zeeuwse gemeenten uitvoering te geven aan de acties uit het Actieprogramma Binnenvaart Zeeland. Op 3 april 2025 is de eerste werksessie binnenvaart voor medewerkers van Zeeuwse gemeenten georganiseerd. Vanuit de Provincie wordt voor de Zeeuwse binnenhavens het lidmaatschap van de Nederlandse Vereniging van Binnenhavens (NVB) en het Walstroomcollectief gefaciliteerd. Op 25 september vond een volgende inhoudelijke werksessie met de gemeentelijke binnenhavens plaats rond het thema digitalisering.

In de gemeenten Veere en Reimerswaal is door de gemeenteraad een motie aangenomen die ingaat op het tekort aan ligplaatsen voor de binnenvaart. De gemeentebesturen hebben aangegeven zich in te spannen de huidige ligplaatsen te behouden en te bezien of eventuele uitbreiding van het aantal ligplaatsen in de toekomst mogelijk is.

Verder zijn er, als follow-up naar aanleiding van de bijeenkomst op 3 april, 1-op-1 gesprekken gevoerd over kansen met betrekking tot binnenvaart met de gemeenten Sluis, Middelburg, Vlissingen en Schouwen-Duiveland. Komende periode volgen de overige gemeenten. In het OZO mobiliteit is bestuurlijk aandacht gevraagd voor de noodzaak van behoud en mogelijke uitbreiding van extra ligplaatsen. Naar aanleiding hiervan vindt bestuurlijk een follow-up plaats met wethouders van Schouwen-Duiveland, Middelburg en Tholen.

2. **Verbetering communicatie met de binnenvaartbranche**

Een structureel Zeeuws binnenhavenoverleg met de gemeenten, Koninklijke Binnenvaart Nederland (KBN), Algemeene Schippers Vereniging (ASV) en Provincie is opgericht en komt twee keer per jaar bijeen. Doel van dit overleg is het tot stand brengen van een structurele samenwerking op het gebied van ligplaatsen, walstroom en digitalisering ten gunste van de binnenvaart en het delen van kennis en ervaringen.

Op 29 december 2025 vindt wederom de Zeeuwse Binnenvaartdag plaats voor de binnenvaartsector en betrokken stakeholders.

Verder is een inventarisatie gemaakt voor in te zetten communicatiemiddelen. In de Scheepvaartkrant zijn twee artikelen geplaatst, over de eerste werksessie met gemeenten en het eerste Zeeuwse binnenhavenoverleg, en op LinkedIn wordt gecommuniceerd over mijlpalen. In het maritiem medium Schuttevater zal via de website en de weekkrant met 5 artikelen in 2025 en 2026 aandacht besteden aan het Actieprogramma Binnenvaart Zeeland en de Zeeuwse binnenvaartdag.

3. **Ligplaats- en wachtplaatsproblematiek**

Er worden gesprekken gevoerd met gemeenten over behoud en mogelijke uitbreiding van ligplaatsen. Gezamenlijk wordt bepaald wat nodig is om in 2026 minimaal 2 extra ligplaatsen te creëren en naar de toekomst de ambitie uit te kunnen spreken om dit aantal verder uit te breiden. Naar aanleiding van eerdere bijeenkomsten met de gemeentelijke binnenhavens is met een viertal gemeenten een vervolgesprak gevoerd in het kader van de ontwikkeling van hun binnenhavens. Doel is om dit op te werken naar een voorstel in de voorjaarsnota 2026, waarbij een Provinciale subsidieregeling wordt uitgewerkt om gemeenten met een financiële bijdrage te ondersteunen bij het creëren van extra ligplaatsen.

Voor het Kanaal door Walcheren is er een variantenstudie gemaakt voor het creëren van een extra ligplaats met afloopvoorziening bij de reeds eerder gerealiseerde ligplaats aan de Edisonkade. Voor de uitvoering van de extra ligplaats wordt werk-met-werk gemaakt, aangezien de extra ligplaats in combinatie met het uitvoeren van geplande onderhoudswerkzaamheden naar verwachting in april/mei 2026 zal kunnen worden gerealiseerd. Vanwege de realisatie hiervan in 2026 is via begrotingswijziging voorgesteld het hiervoor in 2025 beschikbare budget naar 2026 te verschuiven.

Onder de Goederenvervoer Corridor Zuid (GVC) (samenwerking tussen ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, provincies, havenbedrijven, Rijkswaterstaat en ProRail) is voor de aanleg van de extra ligplaatsvoorziening aan de Edisonkade in het Realisatiepact Zeeland North Sea Port 2025 een projectfiche opgenomen. Daarmee wordt een financiering van 50% door het Rijk voorzien.

Op verzoek van een aantal binnenvaartschippers is bij de Edisonkade in Oost-Souburg door de aanleg van een auto-doorsteek een verkeersonveilige situatie opgelost; binnenvaartschippers kunnen nu met hun auto direct de kade op en af en hoeven niet langer gebruik te maken van het fietspad.

4. **Digitalisering binnenvaart**

Als een binnenvaartschipper Zeeland binnen komt varen, wil hij graag makkelijk en snel inzicht hebben waar ligplaatsen beschikbaar zijn, waar hij zich kan aanmelden en welke voorzieningen aanwezig zijn (zoals bijvoorbeeld walstroom, een water-tappunt, mogelijkheid om (huis)afval te kunnen deponeren). Meermaals is door de schippers aangegeven dat er een enorme verscheidenheid is van informatieverstrekking en aanmeldprocedures bij de (binnen)havens. Landelijk wordt aan een oplossing gewerkt om hier meer uniformiteit in aan te brengen. Tot die tijd wordt er voor de schippers die Zeeland binnen varen een eenvoudig data-platform ("Startpagina") met alle apps voor de binnenvaart in Zeeland ontwikkeld. Een eerste (voor)ontwerp is besproken en gemaakt. Streven is dat op de Zeeuwse Binnenvaartdag eind december 2025 de eerste resultaten van het gebruik kunnen worden gepresenteerd.

Met het Nautisch Data Team (NDT) van Rijkswaterstaat en de deelname aan het programma Digitale Infrastructuur Logistiek van de Goederenvervoercorridors wordt gewerkt aan nationale (door)ontwikkeling van de digitaliseringslag in de binnenvaart. Onderzocht wordt of het Kanaal door Walcheren als pilotgebied kan dienen voor een living lab digitalisering (bijvoorbeeld voor het innen van havengelden en ligplaatsmanagement). In samenwerking met het NDT is de data op het vaarweginformatiesysteem voor de Zeeuwse situatie geactualiseerd.

5. **Energietransitie binnenvaart**

Om bij de gemeentelijke binnenhavens een aantal locaties met walstroomvoorzieningen te realiseren, inventariseren we bij de gemeenten de mogelijkheden voor de walstroomaansluitingen. Komende weken bepalen we of er voldoende enthousiaste gemeenten zijn om ze daarbij met een provinciale subsidieregeling te ondersteunen.

Provincie Zeeland gaat, naast de reeds bestaande walstroomvoorziening aan de Edisonkade, walstroomvoorzieningen realiseren langs het Kanaal door Walcheren op de volgende locaties: Loswal Souburg, bij de sluis Veere Kanaalzijde en bij de binnenzijde Grote sluis Vlissingen. De aanvraag voor de netwerkaansluitingen en het vergunning traject zijn opgestart, maar kennen een langere doorlooptijd (tot 2027) voor de realisatie dan met het actieprogramma binnenvaart is voorzien..

In de gemeente Veere wordt op initiatief van de gemeenteraad de bestaande walstroomkast op de afsloopsteiger voor de riviercruiseschepen uitgebreid met een walstroomvoorziening voor de binnenvaart zodat medegebruik van zowel de afloopsteiger als de walstroomvoorziening in het toeristisch laagseizoen mogelijk wordt gemaakt.

Modal shift

Samen met de Topsector Logistiek en Zeeland Connect worden bedrijven gestimuleerd voor modal shift en begeleid bij subsidieaanvragen voor het verplaatsen van goederenstromen van de weg naar water en/of spoor. Begin 2025 hebben via Zeeland Connect de volgende bedrijven vanuit het Rijk subsidie ontvangen voor modal shift projecten:

- Dow Benelux BV heeft subsidie ontvangen om van weg- naar watertransport over te stappen voor hun goederenvervoer tussen North Sea Port en Zeebrugge.
- Powder Logistics (Zeeland) en Excluton (Gelderland) hebben samen subsidie ontvangen ten behoeve van het vervoer van poederstoffen (zoals cement en filler) per binnenvaartschip in plaats van per vrachtwagen tussen o.a. Gent en Druten.

Gezien de looptijd van de uitvoering van het Actieprogramma Binnenvaart Zeeland zullen we ook in 2026 en 2027 Provinciale Staten per brief informeren over de voortgang van de realisatie van het Actieprogramma Binnenvaart Zeeland. Wij verzoeken u hiermee toezegging 33 uit de commissie Economie als afgedaan te beschouwen.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten van Zeeland,

H.M. de Jonge
Voorzitter

drs. M.C.J. Franken
Secretaris-algemeen directeur

Noem in uw contact met ons steeds het zaaknummer. Dit staat bovenaan deze brief.